ÖVRIGA AKTER

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Offentliggörande av en ansökan i enlighet med artikel 50.2 a i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel

(2017/C 292/09)

Genom detta offentliggörande tillgodoses den rätt att göra invändningar som fastställs i artikel 51 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 ([1]).

SAMMANFATTANDE DOKUMENT

”SLAVONSKI MED”

EU-nr: PDO-HR-02187 – 26.9.2016

SUB (X) SGB ( )

1. **Namn**

”Slavonski med”

2. **Medlemsstat eller tredjeland**

Kroatien

3. **Beskrivning av jordbruksprodukten eller livsmedlet**

3.1 *Produkttyp*

Klass 1.4 Andra produkter av animaliskt ursprung (ägg, honung, diverse mjölkprodukter utom smör)

3.2 *Beskrivning av den produkt för vilken namnet i punkt 1 är tillämpligt*

”Slavonski med” är en honung som framställs av en underart av grå honungsbin, carnicabin (*Apis mellifera carnica pannonica*) av nektar från dragväxter eller från sekret från levande delar av växten eller utsöndringar som lämnas på växten av sugande insekter, som bina samlar in och blandar med egna särskilda ämnen, torkar och lagrar i vaxkakor för att mogna, i det geografiskt område som avses i punkt 4.

Beroende på framställningsmetod är ”Slavonski med” en honung i vaxkaka eller en honung i bitar av vaxkakor. ”Slavonski med” består av honung från

1. robinia,
2. lind,
3. raps,
4. solros,
5. kastanj,
6. blomster,
7. honungsdagg.

De specifika gemensamma egenskaper för ”Slavonski med” som påverkar produktens kvalitet är vattenhalten och innehållet av hydroximetylfurfural (HMF). Vattenhalten i ”Slavonski med” får inte överskrida 18,3 % och HMF-halten får vara högst 16,5 mg/kg. En annan särskild egenskap hos ”Slavonski med” är förekomsten av växtarter från familjen korsblommiga växter och rosväxter och av robinia i form av kompletterande pollen (minst 16 %) eller sekundära pollen (högst 15 %). Sockerhalten är lägre än de föreskrivna värdena.

([1]) EUT L 343, 14.12.2012, s. 1.

De olika honungssorternas fysikaliska, kemiska och organoleptiska egenskaper och pollenegenskaper anges i följande tabeller:

Honung	Vattenhalt (%)	HMF (mg/kg)	Pollenegenskaper (%)	Elektrisk ledningsförmåga (mS/cm)	Diastasaktivitet (Schade-skala)	Sackaroshalt (g/100 g)
ROBINIA	max. 18,3	max. 16,5	min. 20	max. 0,2	min. 8	max. 9
LIND	max. 18,3	max. 16,5	min. 25	min. 0,5	min. 8	max. 4
RAPS	max. 18,3	max. 16,5	min. 61	max. 0,3	min. 8	max. 4
SOLROS	max. 18,3	max. 16,5	min. 45	max. 0,6	min. 8	max. 4
KASTANJ	max. 18,3	max. 16,5	min. 86	min. 0,8	min. 8	max. 4
BLOMSTERVÄXTER	max. 18,3	max. 16,5	x	max. 0,8	min. 8	max. 4
HONUNGSDAGG	max. 18,3	max. 16,5	x	min. 0,8	min. 8	max. 4

Honung	HONUNGENS ORGANOLEPTISKA EGENSKAPER		
	Färg	Smak	Doft
ROBINIA	gul–ljusgul	behaglig smak som påminner om växten robinia	svag doft, ej uttalad
LIND	ljusgul–lätt grönaktig	behaglig, lätt syrlig smak	uttalad lindblomsdoft
RAPS	ljusgul–halmgul	medelsöt och lätt syrlig	uttalad växtdoft
SOLROS	bärnstensfärgad	söt och något skarp	svag doft av solros
KASTANJ	brun färg	besk, något syrlig	kraftig och genomträngande doft av övermogna äpplen
BLOMSTERVÄXTER	gul, med mörkröda nyanser	behagligt söt, mycket lätt beska	svag till intensiv doft
HONUNGSDAGG	mycket mörk, nästan svart	medelsöt, med tydlig syra	doft av skogshonung

Honung	Växtart (dominerande pollen, kompletterande pollen och sekundära pollen)
Robinia	*Robinia pseudoacacia* minst 20 %, *Brassicaceae* (korsblommiga växter), *Rosaceae* (rosväxter)
Lind	*Tilia* (lind) minst 25 %, *Robinia* spp. (robinia)
Raps	*Brassica napus* (raps) minst 61 %, *Rosaceae* (rosväxter), *Salix* spp. (salixarter)
Solros	*Helianthus annuus* (solros) minst 45 %, *Brassicaceae* (korsblommiga växter)

Honung	Växtart (dominerande pollen, kompletterande pollen och sekundära pollen)
Kastanj	*Castanea sativa* (kastanj) minst 86 %
Blomsterväxter	*Brassicaceae* (korsblommiga växter), *Rosaceae* (rosväxter), *Salix* spp. (salixarter)
Honungsdagg	Inslag av honungsdagg (sporer och svamphyfer), *Castanea sativa* (kastanj)

3.3 *Foder (endast för produkter av animaliskt ursprung) och råvaror (endast för bearbetade produkter)*

Bina får matas under bristperioder (i början av våren och i slutet av hösten, beroende på väderförhållandena). Matningen får ske med socker som ska vara producerat i det geografiskt område som avses i punkt 4. Honungen får endast säljas med den skyddade geografiska beteckningen ”Slavonski med” om matningen uppfyller dessa villkor och om bina inte enbart har utfodrats genom matning.

3.4 *Särskilda steg i produktionsprocessen som måste äga rum i det avgränsade geografiska området*

Alla steg i produktions- och utvinningsprocessen för ”Slavonski med” måste äga rum i det avgränsade geografiska område som avses i punkt 4.

3.5 *Särskilda regler för skivning, rivning, förpackning osv. av den produkt som det registrerade namnet avser*

”Slavonski med” ska förpackas i det avgränsade geografiska område som avses i punkt 4 för att det ska gå lättare att bevara produktens äkthet och kvalitet och garantera spårbarhet och kontroll.

Därmed går det att garantera produktens kvalitet och undvika att dess fysiska, kemikaliska och organoleptiska egenskaper förändras. Förflyttningar innebär att honungens temperatur och fukthalt förändras och kan också leda till att den tar åt sig främmande dofter och att halten av HMF och amylas ökar.

Att förpackningen sker i det avgränsade geografiska området betyder också att man minskar risken för att ”Slavonski med” blandas med honung som inte kommer från det avgränsade geografiska område som avses i punkt 4.

3.6 *Särskilda regler för märkning av den produkt som det registrerade namnet avser*

Den logotyp som visas i bilden ska anbringas på varje förpackning som ska säljas. Rätten att använda logotypen beviljas på samma villkor för alla användare av beteckningen som saluför en produkt som uppfyller produktspecifikationen. Logotypen är brun och svart och är kantad av den kroatiska flätan. Högst upp till vänster på flätan sitter ett bi. Till vänster i figuren i logotypen finns en karta över Kroatien. Till höger anges årtalet 1879 tillsammans med Slavoniens vapen. Mitt i figuren finns en bikupa av vide. Beteckningen ”Slavonski med” anges i övre delen av figuren och i den nedre delen finns tre ekblad.

Bild: Logotypen för ”Slavonski med”

4. Kort beskrivning av det geografiska området

”Slavonski med” produceras i Slavonien i det geografiska område som begränsas av de administrativa gränserna för städerna och kommunerna i följande län (*županije*): Vukovar-Srijem, Osijek-Baranja, Brod-Posavina, Požega-Slavonie, Bjelovar-Bilogora och Virovitica-Podravina i sin helhet och följande städer och kommuner i länet Sisak-Moslavina: Novska, Lipovljani och Jasenovac.

5. Samband med det geografiska området

5.1 *Närmare uppgifter om det geografiska området*

Naturliga faktorer

Regionen Slavonien avgränsas av tre stora slättfloder: Drava i norr, Donau i öster och Sava i söder. En avgörande faktor för området är skillnaden i terräng och geomorfologiska egenskaper mellan de bergiga delarna i väster och de övervägande slättlandskapen i öster. Den lägsta punkten (78 meter under havet) ligger i området Spačva.

Av en total yta på 1 248 600 hektar består Slavonien till 52 % (655 468 hektar) av åkermark, 29 % av skog (359 605 hektar), 4,2 % av gräsmark och 1,2 % av betesmark.

Tack vare denna struktur och den stora mångfald som präglar klimatförhållandena, terrängen och vegetationen, erbjuder Slavonien idealiska förhållanden för framställningen av ”Slavonski med” (honung från robinia, lind, raps, solros, kastanj, blomster och honungsdagg).

Med hänsyn till dessa särdrag i fråga om klimat, pedologi och hydrologi och det rika djur- och växtlivet har Kroatien inrättat tre skyddade områden i regionen i form av tre naturparker: Kopački rit, Papuk och Lonjsko polje.

Klimatet och väderförhållandena i Slavonien styrs framför allt av dess låga höjd (under havet), dess läge i pannoniska bäckenet och öppningen mot den europeiska kontinentens inland. Det är mycket kallt under större delen av vintern och mycket varmt under sommaren. På sommaren ökar temperaturerna från väster till öster samtidigt som nederbörden sjunker.

Temperaturväxlingarna under de fyra årstiderna främjar tillväxten och utvecklingen av blomsterväxter. Genomsnittstemperaturen är 11,8 °C på våren och går upp till 21,1 °C på sommaren. På hösten är genomsnittstemperaturen 11,3 °C, medan den är 1,0 °C på vintern. Under växtsäsongen (april–september) är den 18,3 °C.

Årstidsrytmen och nederbördsmönstren främjar växtproduktion och biodling. Antalet regndagar varierar från 104 till 160 per år.

De genomsnittliga vindhastigheterna är som högst under vårmånaderna (mars och april) och som lägst i slutet av sommaren och början av hösten (augusti och september). Den övervägande vindriktningen är nordvästlig och sydostlig. Därefter kommer sydvästliga och nordostliga vindar.

Blomsterväxter som växer i det avgränsade geografiska området blommar vid olika tidpunkter (från mars till november), vilket ger bina riklig tillgång till nektar och pollen.

Mänskliga faktorer

Biodlarna i Slavonien ingår i en 130-årig tradition. De ägnar sig vanligtvis åt ”detaljhandelsinriktad” honungsproduktion som är tänkt att ge ett ekonomiskt tillskott till familjerna, som bor i landsbygdsområden och på familjejordbruk. Kunnandet har utvecklats genom många års erfarenhet av biodling i Slavonien och förmedlas genom praktisk erfarenhet, sakkunskap, kompetens och kunskaper hos invånarna i området.

Den traditionella biodlingen för framställning av ”Slavonski med” har följande särdrag:

— Bikuporna är till stor del byggda av trä.

— Rökpustar används med stor försiktighet. Som bränsle används torrt växtavfall som ger en lätt rök.

— Det är förbjudet att mata bina under produktionsperioden.

— Avtäckningen av vaxkakorna ska göras på traditionellt sätt med hjälp av kammar, knivar eller borstar som är avsedda för ändamålet.

— Honungen ska utvinnas ur ramarna med hjälp av centrifugering utan att värmas.

— Honungen ska inte pastöriseras.

— Honungen får dekristalliseras vid högst 43 °C.

5.2 *Närmare uppgifter om produktens kvalitet och egenskaper*

”Slavonski med” utmärks av sin friskhet och har en högsta HMF-halt på 16,5 mg/kg och en vattenhalt på högst 18,3 %. Merparten av den sorthonung och blandhonung som säljs med den skyddade geografiska beteckningen ”Slavonski med” har ett pollenspektrum som består av pollen från familjerna korsblommiga växter, rosväxter och robiniaarter, vilket särskiljer den från honung som produceras i andra områden. Sockerhalten är lägre än de föreskrivna värdena.

Särdragen hos ”Slavonski med” är kopplade till dess fysikaliska och kemiska egenskaper, pollenegenskaper och organoleptiska egenskaper. ”Slavonski med” får dekristalliseras vid en högsta temperatur på 43 °C, vilket garanterar att honungens egenskaper till följd av den specifika floran i det avgränsade området och binas produktion förblir oförändrade.

Beteckningen ”Slavonski med” används såväl kommersiellt som i dagligt språk (räkning 2014, tackbrev för en gåva 2015, tackbrev 2015, upplysning på en förpackning).

5.3 *Orsakssamband mellan det geografiska området och produktens egenskaper*

Det gynnsamma klimatet, de pedologiska förhållandena och mängden blommande växter i betesmarkerna, gräsmarkerna, åkrarna och de stora skogarna i Slavonien och även i våtmarkerna och översvämningsområdena längs Sava, Drava och Donau, har inneburit att carnicabina, som är en underart av honungsbi (*Apis mellifera carnica pannonica*), genom årtusendena lätt har kunnat hitta födoområden som är rika på nektar och pollen. Det har bildats ett unikt agroekologiskt område som ger ”Slavonski med” en särskild ställning som ren sorthonung. Den erkänns och uppskattas som sådan på marknaden.

Arbetet på bigården och förhållandena för att skörda honungen beror direkt på klimatet som gynnar produktionen av ”Slavonski med” i Slavonien.

Temperaturerna på våren innebär att växter, fruktträd och gräsmarker växer till snabbt och ymnigt samtidigt som sommartemperaturerna främjar mognaden hos jordbruksgrödorna, däribland blommande sådana, som har stor betydelse för produktionen av ”Slavonski med”.

Hösten är den tid då bina förbereder sin övervintring. Klimatförhållandena ger goda villkor för övervintringen och för en god början på den efterföljande biodlingssäsongen.

Optimala temperaturer under vår och sommar främjar utsöndringen av nektar hos de flesta växter. Vårblommor utsöndrar nektar vid låga temperaturer, medan det under sommaren krävs förhållandevis höga temperaturer nattetid, eftersom utsöndringen avbryts eller minskar.

Antalet regndagar motsvarar mindre än en tredjedel av året (minst 104 dagar per år), vilket innebär att det finns tillräckligt många dagar utan nederbörd, då bina kan samla in nektar.

På våren har bina förhållandevis god tillgång till nektar, vilket ger dem tillräckligt med kraft för att stå emot vindarna, medan vindstyrkan avtar under sommaren, samtidigt som även mängden nektar minskar och bina inte är lika beroende av energi för att stå emot vindarna och lättare kan lagra den i stället, inför vintern.

År 1845 innehöll det kroatoslovenska hushållningssällskapets månadsmagasin, *List mesečni horvatsko-slavonskoga gospodarskoga družtva* en rapport om filialen Đakovo där det angavs att ”det finns ingen plats och ingen kommun i Slavonien som inte framställer honung av hög kvalitet”. År 1879 bildades den slavonska biodlarföreningen i Osijek, den första och äldsta i sydöstra Europa, som också i mars 1881 startade en tidskrift med titeln *Slavonska Pčela* (biet från Slavonien). Efter att tidskriften hade startats bildades snabbt en mängd lokalföreningar. Biodlarföreningen i Slavonien arbetar aktivt för att främja biodlingen i Slavonien och kvaliteten hos ”Slavonski med”. De arbetar också för att uppmuntra till grundläggande utbildning inom biodlingssektorn och informera om den växande verksamheten, den senaste utvecklingen inom biodling, produktionsscheman osv. För att få en bild av föreningens bidrag till biodlingens utveckling i Slavonien och i Kroatien räcker det med att påminna om att grundaren av den äldsta biodlarföreningen och dess långvariga sekreterare och chefredaktör för *Slavonska pčela*, Bogdan Penjić (1852–1918), brukar kallas (även utanför Slavonien) för den moderna biodlingens fader i Kroatien. Han förknippas med införandet av den första bikupan med flyttbara vaxkakor (1871), den första honungsslungan och användningen av präglade vaxmellanväggar (1879). Den första biodlingsutställningen hölls i Osijek 1889 och 1903 lade biodlarföreningen i Vukovar grunden för organisationen av marknaden för honung i *Gospodarski list* (ekonomisk tidskrift).

Kombinationen av de särskilda mark- och klimatförhållandena och lokalbefolkningens traditionella kunskaper om biodling och samspelet mellan dem har bidragit till att ”Slavonski med” har en specifik fysikalisk–kemisk sammansättning och särskilda organoleptiska egenskaper som gör detta till en honung som erkänns och uppskattas av konsumenterna.

Hänvisning till offentliggörandet av produktspecifikationen

(Artikel 6.1 andra stycket i denna förordning)

http://www.mps.hr/UserDocsImages/HRANA/SLAVONSKI%20MED/Izmijenjena%20Specifikacija%20proizvoda-Slavonski%20med%20.pdf